

ORUCUN ÖZEL NİTELİKLERİ VE FAZİLETLERİ

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü âlâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd.

Fe-kâle'n-nebiyyü sallallahu aleyhi ve sellem.

قال الله عز وجل كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ لَهُ إِلَّا الصِّيَامَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزَى بِهِ. وَالصِّيَامُ جُنَّةٌ فَإِذَا كَانَ يَوْمٌ صَوْمٍ أَحَدِكُمْ فَلَا يَرُفْثُ يَوْمَئِذٍ، وَلَا يَسْخَبُ، فَإِنْ سَابَّهُ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ فَلْيَقُلْ: إِنِّي امْرُؤٌ صَائِمٌ.
وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَخُلُوفٌ فَمِ الصَّائِمِ أَطِيبُ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ، وَلِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ يَفْرَحُهُمَا إِذَا أَفْطَرَ فَرِحَ بِفِطْرِهِ، وَإِذَا لَقِيَ رَبَّهُ فَرِحَ بِصَوْمِهِ. متفق عليه وهذا لفظ رواية

البخارى وفى رواية له يَتْرُكُ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ
 وَشَهْوَتَهُ مِنْ أَجْلِ الصِّيَامِ لِي وَأَنَا أَجْزَى بِهِ،
 وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا. وفى رواية لمسلم كُلُّ
 عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ يَضَاعَفُ، الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى
 سَبْعِمِئَةِ ضِعْفٍ. قَالَ اللهُ تَعَالَى: إِلَّا الصَّوْمَ فَإِنَّهُ لِي
 وَأَنَا أَجْزَى بِهِ؛ يَدَعُ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ مِنْ أَجْلِى.
 لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ: فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ
 لِقَاءِ رَبِّهِ. وَلِخُلُوفٍ فِيهِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللهِ مِنْ رِيحِ
 الْمِسْكِ.

*Kala'llâhü azze ve celle; küllü ameli'bni
 Âdem lehû ille's-siyâm fe-innehû lî ve ene
 eczî bihî ve's-siyâmü cünnetün fe iza kâne
 yevmü savmi ehadiküm. Fe lâ yerfûs ve lâ
 yeshab fe in sâbbehû ehadün, ev kâtelehû
 fe'l-yekul innî sâim. Ve'Illezî nefsü Muham-
 medin bi yedih. Le halûfû femi's-sâimi atye-
 bü indi'llâhi min rîhi'l-misk. Ve li's-sâimi
 ferhatân yefrahühümâ izâ eftara ferih abi
 fıtrihî. Ve izâ lekıye rabbehû feriha bi-*

savmihi. Müttefakün aleyh. Ve hâzâ lafzu rivâyeti'l-Buhârî. Ve fî rivâyetin lehû yetrükü taâmehû şerâbehû şehvetehû min eclî. es-Sıyâmü lî ve ene eczî bihî ve'l-hasenetü bi aşri emsâlihâ. Ve fî rivâyeti Müslim: Küllü ameli'bni Âdeme yudaafü el-hasenetü bi aşri emsâlihâ ilâ seb'i mieti dî'fin. Kala'llâhu Teâlâ: İlle's-savme fe-innehû lî ve ene eczî bihî yedeu şehvetehû taâmehû min eclî li's-sâimi ferhatân. Ferhatün inde fıtrihî ve ferhatün inde likâi rabbihî ve le hulûfü fîhi at-yebü inda'llâhi min rîhî'l-misk.

Sadaka Resûlullah, fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Bu uzun bir hadîs-i şerîf. Başka başka kitaplarda üç dört hadîs-i şerîf gibi parça parça da rivayet edilmiştir. Onun için sadece bir tek hadîs-i şerîfi izah edeceğim. Bir hadis-i şerifle yetineceğiz. Ama bu hadîs-i şerîf çok cümleleri ihtiva ediyor. Ebû Hüreyre *radiyallahu anh'* ten rivayet edilmiş.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz bize şöyle bildiriyor:

a. Oruç kalkandır

Kala'llâhü azze ve celle. "Çok izzetli, çok celalli olan Allahu Teâlâ hazretleri buyurdu ki." *Küllü ameli'bni Âdeme lehû ille's-sıyâm.* "Âdemoğlunun işlediği bütün icraat, faaliyet, ibadet ve taat, bunların hepsinin faydası kendisinedir, hepsi onun içindir. Ancak oruç müstesna." *Fe-innehû lî.* "Çünkü oruç benimdir, benim içindir." *Ve ene eczî bihî.* "Onun için mükâfâtını ben vereceğim."

Âdemoğlunun bütün amelleri, hepsi O'nun içindir. Bütün ibadetlerinin, amellerinin hepsinin kendisi için bir faydalı tarafı vardır, kendisinin menfaati vardır. Ama oruç öyle değil. Oruçta aç kalıyor, fedakârlığı var. O, Allah içindir ve onun için Allahu Teâlâ hazretleri; "Onun mükâfâtını ben vereceğim." buyuruyor.

Ve's-sıyâmü cünnetün.

Efendimiz bir söz daha söylüyor:

"Oruç kalkandır."

Kalkanı ne için kullanırlar?

“Savaşta düşmanın oku, kılıcı, insanın vücudunu yaralamasın.” diye o zamanın imkânları ile kurdukları bir çare. Ellerine tutarlar; karşı taraf kılıcını vurduğu zaman kaldırırlar. Ok attığı zaman arkasına saklanırlar. Siper.

Oruç da bunun gibi bir kalkandır. İnsana gelecek kötülükleri def eder, insana zarar gelmez.

Bu kötülükler nereden gelebilir?

Şeytandan gelebilir. Şeytandan gelecek tehlikeleri oruç engeller. İnsanın nefsinden gelebilir. Nefsinden gelecek tehlikeleri de oruç engeller. Allah bir ceza olarak da bazı belalar gönderebilir. Oruç tuttuğu için Allah sevdiğinden o belalar da gelmez. Oradan da korunur. Nereden ne tehlike gelecekse oruç, o oruç tutan insanı korur.

Bir bakıma aç kalıyor, bir bakıma yorgun düşüyor, bir bakıma halsizleşiyor ama mânevî bakımdan arkasından çok büyük mükâfâtlar kazanıyor. Her türlü tehlikeden korunuyor. “Ayrıca Cenâb-ı Hak; “Mükâfâtını ben vereceğim.” diyor. “Ben vereceğim.” demek,

“Çok fazla vereceğim.” demek. Çünkü Cenâb-ı Hak verdi mi hazineleri sonsuz olduğu için çok verir.

b. Oruçken Çirkin Söz Söylemek

Fe iza kâne yevmi savmi ehadiküm.
“Sizden birinizin oruç günü olduğu zaman; oruç tuttuğu gün, oruçlu olduğu zaman.”

Fe lâ yerfüs ve la yeshab.

Yerfüs, fe lâ yerfüs; refese, yerfüsü,
“küfürlü, çirkin sözler söylemek” demek.
“Ağzını bozmak” demek. “Küfretmek” demek.

Hani Türkçede; “Fılanca adam falanca adama sunturlu bir küfür savurdu.” filan diyoruz. “Küfretmek.”

Sizden biriniz oruçlu olduğu zaman ağız bozmasın. Müstehcen, kötü söz söylemesin. Çünkü sevabı kaçar. O zaman orucu tam tutmamış olur. Midesi oruç tuttu da dili oruç tutmadı; ileri geri konuşuyor. Ağır, kötü konuşuyor. O zaman demek ki dili oruç tutmadı.

Midesi; mübah olan, yemesi serbest olan yemekleri o gün yemedi; içmesi serbest olan

suyu o gün içmedi, halbuki dili yasak olan şeyi yaptı. Ötekiler yasak değildi. Yasağı bile yememiş iken, bu sefer dili yasak olan şeyi yaptı; orucu zedelenir.

Onun için oruçlu olan kimse, ağzını bozacak söz söylemesin.

Bu ne demek biliyor musun?

Ve lâ yashab. "Bağırıp çağırmasın."

"Hem ağzını bozmasın hem de yüksek sesle bağırıp çağırıp konuşmasın. Sizden biriniz oruçlu olduğu zaman diline sahip olsun."

Fe in sâbbehû ehadün. "Eğer birisi ona söverse."

Sabb, "karşılıklı birbirine sövmek" demek, "kavga etmek" demek, "ağız dalaşı" demek.

"Eğer birisi oruçlu kimseye çatarsa ağır laflar söylerse."

Ev kâtelehû. "Veyahut da kavgaya kalkışırsa, savaşa kalkışırsa, itişme kakışmaya kalkışırsa." *Fe'l-yekul innî sâimün.* "O desin ki 'bırak kardeşim, ben oruçluyum, ben seninle uğraşmam, ben sana uymam, ben seninle

kavga etmem, boşuna uğraşma, ben sana uyup da kavga gürültü, dalaşma, küfürleşme yapmam.' ”

Tabi başkasına böyle diyecek.

Evde karı koca arasında böyle şeyler serbest mi demek?

Hiç değil. Hiç yapmaması lazım. Halbuki biliriz, duyarız. Efendinin oruç başına vurmuştur. Eve gelir; pür hiddet, sinirli, çocuğa bağırır, hanıma bağırır, kusur bulur.

Ne oldu? Sen dışarıda başkası ile bile bağrışmayacaktın çağrışmayacaktın. Bu sefer evde çoluk çocuğa bağırıyorsun, onları üzüyorsun.

“Yemek nerede kaldı, bilmem bu tuzlu olmuş, ötekisi ekşi olmuş, niye şunu yapmadın, niye bunu böyle yaptın? Bu ne haldir?”

“Aman sesini çıkarma, oruç başına vurdu!” diyorlar.

Öyle şey olur mu?

Oruç; başına vurduğu zaman kendisini tutması gereken bir şey. Onun için bir talim.

Dışarıda yapmasa bile içeride bazıları yapıyor, duyuyoruz.

Bazı insanların oruçlu olduğu zaman çok asabi olduğunu, eve geldiği zaman kavga ettiğini ben hatırlarım. Tabi evde hiç olmaz; dışarıda da olmayacak.

Birisi kendisine çatarsa da uymayacak. Çünkü birisi uymadı mı kavga olmaz.

Kavga ne zaman olur?

Birisi diklendi mi ötekisi de dikleniyor; sonra. Birisi horozlandı mı ötekisi de horozlanıyor; o zaman kavga olur. Araya girdikleri halde onun omzundan, onun omzunu yumruklar, ötekisi ötekisinin omzundan yumruklar; o zaman kavga olur. Bir tanesi uymazsa; "Uymuyorum kardeşim ben, kavga etmeyeceğim." derse kavga olmaz. Kavga iki tarafın istemesi ile olur.

Ve'İlezî nefsü Muhammedin bi yedihî.
"Muhammed'in nefsi, canı elinde olana, Allah'a yeminler olsun ki." diyor Peygamber Efendimiz; kendisinin ismini söyleyerek yemin ediyor.

Şu Muhammed'in; "Şu bendenizin,-ben Esad'ın-" der gibi, "Muhammed'in canı elinde olan."

Nefs ne demek?

"İnsanın ruhu, kendisi, canı" demek.

Canı elinde olan...

"Elinde olmak" ne demek?

Canını isterse alır; cansız kalır, düşer. Hadi cenaze namazını kıl, kabre göm. Allah Allah! İsterse alır, isterse yaşatır.

Yaşatan kim?

Allah.

Kırk tane savaşa girmiş, yüz tane savaşa girmiş, yine sağ çıkmış.

Yaşatan kim?

Allah.

Sahabeden Hâlid b. Velid *radıyallahu anh*. Suriye'nin Humus şehrinde kabri var. Öleceği zaman yatakta demiş ki;

Lekad şehidtü miete zahfin. "Hayatımda yüz tane savaşa girdim çıktım."

Yüz tane. Çok savaştı, biliyorsunuz. Allah'ın kılıcı, *seyfullah*. Adı öyle. Hz. Halid b. Velid'in adı *seyfullah*. Çok mahir bir komutandı, çok iyi bir savaşçı idi. Düşmanı perişan ederdi.

“Yüz savaşa katıldım.”

Lekad şehidtü miete zahfin. “Şu benim vücudumda bir karış yarasız yer yoktur.”

Bir karış boş yer yoktur. Ya mızrak saplanması ya ok yarası ya kılıç darbesi, şu vücudumda yarası olmayan bir karış boş yer yoktur. Her tarafı yara bere.

Neden?

Yüz tane savaşa girince elbette bir yerden yaralanmalar olmuş. Yüz tane savaşa girmiş. Vücudu delik deşik yara olmuş, parça parça izleri var. Bir karış izsiz yer yok.

Ve el-âne emûtü alâ firâşi. “-İşte, şimdi gördüğünüz gibi yatağında ölüyorum.” diyor.

Yüz savaşa girdiği halde öldürmeyen kim?

Allah. Dilediğini öldürür, dilediğini yaşattır. Dilediğini şehit eder, şehitlik makamını verir. Dilediğini gazi eder. Ama “Bir insan

şehit olmayı isteyip de uğraşıp da sonunda yatağında ölse bile Allah şehitliği candan isteyene yatağında ölse bile şehitlik makamını verir.” diye Peygamber Efendimiz müjdeliyor. Tabi niyete göre mükâfâtı alıyor.

“Muhammed’in canı elinde olan Allah’a yemin ederim ki.”

c. Oruçlunun Ağzının Kokusu

Le halûfü femi’s-sâimi atyebü inda’llâhi min rîhi’l-misk. “Oruçlunun ağzının kokusu, Allah yanında, misk kokusundan daha hoş kokuludur, daha sevimidir, daha kıymetlidir.”

Oruçlunun ağzı kokar, biliyorsunuz.

Fakir birisini anlatırken ne derler?

“Bırak ya şu adamı. Öyle bir şey yapacağı yok, para filan vereceği yok. Adamın açlıktan nefesi kokuyor. Veremez, alamaz bu işi!”

Parası olmayana ne derler?

Açlıktan nefesi kokuyor.

Evet, oruçlu aç olduğu zaman nefesi kokar. Tatlı da kokmaz. Bize göre hoş bir koku değildir ama Allah sever. Allah’ın katında

oruçlunun ağzının kokusu misk kokusundan daha hoştur, daha kıymetlidir. Çünkü Allah için oruç tuttu. Allah için tuttuğundan dolayı, oruçtan dolayı, açlığından dolayı ağzının kokusunu da Allah seviyor.

Sonra?

Li's-sâimi ferhatan. "Orucun iki sevinç vakti vardır. Oruçlunun, oruç tutan insanın iki neşeli zamanı olacak."

Nedir onlar?

Yefrahuümâ. "Oruçlu bu iki vakitte çok sevinir, çok ferahlanır."

Nedir o vakitler.

İza eftara feriha. "Akşamleyin sofraya oturup da yemekler geldi, yemekle iftar yaptımı sevinir, keyfi yerine gelir."

Beyefendi, deminki hâlin ne idi şimdiki halin ne?

Karnı doydu. Karnı doyunca keyfi yerine gelir. Benim de öyle oluyor. Benim de bu akşam karnım doyunca gözüm açıldı. Sağa sola şaka yapmaya başladım. "Tamam" dediler, "Karnı doymuş belli oluyor."

İnsan güzel yemekler karşısına gelince, karnı doyunca sevinir. Bir de Ramazan'da elhamdülillah her akşam bayram oluyor. Hanımlar güzel güzel yemekler yapıyorlar, özeniyorlar. Düzenli, güzel yemekler oluyor. O zaman sevinir, iftar zamanında sevinir.

Ve iaza lakiye rabbehû. "Rabbine mülâkî olduğu zaman, Mevlâ'sına kavuştuğu zaman; ölüp de âhirete gittiğinde Allah'a kavuştuğu zaman." *Feriha bi-savmihi.* "Bir de orucundan dolayı mükâfâtları aldığı zaman sevinecek ama tam sevinecek."

Rabbi ile karşılaştığı zaman da çok sevinecek. Orucundan dolayı, mükâfâtları aldığından dolayı, Allah oruç tuttuğundan onu sevdiği için Allah ile karşılaştığı zaman da, Allah'ın huzuruna vardığı zaman da sevinecek.

Oruçlunun ikinci sevinci, birinciden kat kat daha üstün. Birisi sofradaki maddî sevinç, ötekisi âhiretteki tam sevinç.

Müttefekun aleyh. Bu hadîs-i şerîfi hem Buhârî hem Müslim rivayet etmiş. İkisi de

büyük alim. İkisi ittifak edip de bir hadisi söylerlerse "hadis çok sahih" demek.

Hâzâ lafzu rivâyeti'l-Buhârî. Şimdi okuduğum kısmı "Buhârî'nin rivayeti."

Ve fî rivâyetin lehû. "Buhârî'nin bir başka rivayeti daha var."

O rivayette şu ifadeler var:

d. Yapılan İyiliğin Mükâfâtı En Aşağı Bire Ondur

Yetrük taâmehû ve şerâbehû ve şehvetehû min eclî, der, Cenâb-ı Hak. "Oruçlu, oruç tutan; yemek yemesini, meşrubat içmesini, şehvetini benim rızam için terk ediyor." *es-Sıyâmü lî.* "Onun için oruç benim içindir, benimdir." *Ve ene eczî bihî.* "Onun mükâfâtını ben vereceğim." *Ve'l-hasetü bi aşri emsâlihâ.* "Yapılan iyiliğin mükâfâtı en aşağı bire ondur."

Allah bire bir vermez. Bire on verir.

Bunun fiyatı kaç?

Yüz dolar.

Al sana bin dolar.

Bunun fiyatı yüz dolar!

Allah bire on veriyor. Bire on misli veriyor. Eğer bin dolarlık bir iş yaptıysan yüz bin dolarlık bir iş yaptıysan en aşağı yedi yüz bin veriyor; halbuki yüz binlik.

Ve fî rivâyetin li Müslim. “İmam Müslim’in rivayetinde ise şu ifadeler var:” *Küllü ameli’bni Âdeme yüdaafü’l-hasenâtü bi aşri emsâlihâ.* “Âdemoğlunun işlediği ibadetlerin, taatlerin, sevapların hepsinin iyiliği bire on olarak mükâfâtlandırılır.” *Ilâ seb’i mietidi’fin.* “Bu rakam yedi yüze kadar çıkar.”

Bir milyon Avustralya doları verecekken, yedi yüz milyon Avustralya doları verir; o kadar fazla verdiği de olabilir.

Peki neden bazen bire on oluyor, bazen bire yedi yüze kadar veya daha fazlaya çıkıyor?

İşlediği işin güzelliğine ve işleyişteki mükemmelliğe göre... “Herkes tahtadan kaşık yontarmış ama sapını ortaya getiremezmiş.” dedelerimiz öyle diyor. Sapı ortaya gelmedi mi de kaşık eğri oldu mu çarşıda pazarda para etmez. Eğri kaşıkla yemek yerken de zor olur. Eğri kaşığı kimse almaz. Atar kenara.

Ama süslü Konya kaşığı olursa, işlemi güzelce yapılmışsa; “Şu kaşık güzel, ben bunu alayım.” der.

Güzel yaptığı için mükâfâtı artabilir. Yaptığı iş hayırlı, faydalı, güzel bir iş olduğundan mükâfâtı artabilir. Bire yedi yüze kadar çıkıyor. İlla bire on değil. Bazen daha fazla oluyor. Allah’ın çok hoşuna gittiği zaman mükâfât daha çok oluyor.

Kala’llâhu Teâlâ. “Allahu Teâlâ hazretleri buyurdu ki.”

İlle’s-savm.

Bu bire ondan, bire yedi yüze kadar olması tamam. “Öteki bütün icraatları, ibadetleri içindi ama oruç hariç. Oruç bu hükümlere dâhil değil.”

Fe innehû lî ve ene eczî bihî. “Çünkü oruç benimdir. Onun mükâfâtını ben vereceğim.” buyuruyor, Cenâb-ı Hak.

Bu ne demek?

“Bire yedi yüzle de kalmaz.” demek.

“Orucun mükâfâtı bire yedi yüzle de kalmaz, daha da fazla olur.” demek.

Yedeu şehvete hû ve taâmehû min eclî.
"Kulum şehvetini, taamını, yemek yemesini benim için terk ediyor. Onun için mükâfâtını çok vereceğim." *Li's-sâimi ferhatan.* "Oruçlunun iki sevinçli, ferahlı zamanı olacak." *Ferhatün inde fıtrihî.* "Birisi iftar ettiği zamanki sevinci." *Ve ferhatün inde likâi rabbi hî.* "İkincisi de Rabbinin huzuruna varıp kavuştuğu zamanki sevinci." *Ve le halûfü fîhi.* "Oruçlunun ağzının kokusu." *Atyebü inda'llâh.* "Allah katında daha hoştur." *Min rîhi'l-misk.* "Misk kokusundan."

Evet, işte oruçlunun mükâfâtları hakkında Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîfi ve Allahu Teâlâ hazretlerinin bize vereceği mükâfâtların müjdeleri... Bu Ramazan'ın ne kadar önemli bir ay olduğunu, ne kadar büyük sevaplar kazanılabileceğini buradan anlayabiliriz.

Onun için Ramazanımız'a mükemmel bir Ramazan olacak şekilde dikkat edelim. Orucumuzu güzel tutalım, camiye gelelim, Kur'ân-ı Kerîmleri okuyalım, tesbihleri çeke lim, hayır hasenâtımızı, ikramımızı çok yapalım, fakirleri gözetelim.

Türkiye'ye gönderebilirsiniz; zelzelede, fırtınada, kışta kıyamette ihtiyacı olan çok kimseler var. Düzce'de, Adapazarı'nda, Göl-cük'te biliyorsunuz. Tanıdıklarınızla onlara zekâtlarınızı gönderebilirsiniz. Birisi vasıtası ile artık nasıl bir yolla gönderecekseniz.

Bu ay yapılan iyiliklerin, verilen sadakaların mükâfâtı da çok fazladır. Bir ay sonra aynı bağışı yapacaksanız. Diyelim ki bir aileye bin Avustralya doları vereceksiniz, tanıyorsunuz.

“Bir ay sonra Ramazan geçtikten sonra tatil olunca Türkiye'ye gideceğim. Kurbandan önce veririm.”

Tamam verirsin, Allah kabul eder. Mükâfât da verir ama Ramazan'da daha çok verir. Ramazan'da yapılan hayırların mükâfâtı daha çoktur; bunu da bilin. Aynı zekâtı Ramazan'da verirken mükâfâtı daha çok, Ramazan geçtikten sonra verirken o kadar değil. Bunu da unutmayın.

Hayır ve hasenâtınızı çokça yapın. Allahu Teâlâ hazretleri her türlü hayırları yapmaya fırsat versin, nasip eylesin, kolaylaştırsın. Her

türlü günahdan, haramdan kesilmeyi, çekilmeyi nasip eylesin.

Ben bugün Türkiye'ye telefonla vaaz verdim. Orada birkaç hadîs-i şerîfte vardı. Bazı şeyler oruçlunun orucunun sevabını kaçırıyor. Onları yarın inşaallah yazayım da burada okuyayım.

Adam veya kadın hem oruç tutacak hem de akşama sevap almayacak.

Ne yapacak?

Hava alacak, boş, sevap yok.

Peygamber Efendimiz; "Dört şeyi yaparsanız orucu daha rahat tutarsınız, daha kuvvetli bir şekilde tutarsınız, halsizlik hissetmezsiniz." buyuruyor. Onu da yarın okuyayım.

"Beş şeyi de yaparsanız orucunuzun, sevabı, bereketi, hayrı gider. Elinize bir şey geçmez."

Bu kadar kıymetli ibadet, bu kadar mükâfâtlar, sevaplar var. Sevabı gider. Onları yarın inşaallah, -yarın akşam ölmezsem, sağ kalırsam, buraya gelebilirim bu iki hadîs-i

şerîfi- size okuyayım ki oruçlar havaya gitmesin. Boş kürek sallamayalım, yerimizde saymayalım. Hatta "Daha aşağıya düşme durumu olmasın." diye, onları öğrenelim, inşaallah.

Allah hepinizden razı olsun.

el-Fâtiha...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
4 Ramazan 1421 / 01.12.2000

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

